

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvum Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisque
Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

vij. Quae Sacramenta tempore interdicti permissa, vel prohibita sint.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13883

proinde ianuis clauſis, ſubmiſſa voce, laicis, & excomuni-
catis, & interdictis excluſis confici debet, & eſt commu-
nis DD. ſententia.

7 *Quarto*, Benedictio Calicis, Corporalium, Altarium, Ec-
cleſiarum, Paramentorum, Abbatum, Abbatifarum, can-
delarum in feſto Purificationis, vel oliuarum in feſto Pal-
marum, Campanarum, & huiusmodi non eſt licita Epico-
pis, aut Abbatibus tempore interdicti, niſi ſecundum mo-
derationem d. capituli, alma mater ex Calderino vbi ſu-
pra, S. Anton. 3. parte tit. 27. de Interdicto, capitulo 4. ante
finem. Federic. de Senis conf. 3. numero 9. Sylueſt. verbo,
Interdictum, 5. quaſtione 2. verſ. Tertium, in fine, & qua-
ſtione 3. verſ. Quintum. Tabiena, verbo, Interdictum, 6. §.
Tertio. Anchar. & Franc. in d. cap. Alma, §. adijcimus, nu-
mero 7. Nauar. in Manuali, capit. 27. numero 177. Vgolin.
Tabul. 5. capitul. 8. §. numero. 3. Alphons. Viuald. nume-
ro 225.

8 *Quinto*, Benedictio peræ, & baculi petegrinorum licita
eſt, ex Summa Aſtenſi parte 2. lib. 7. tit. 16. artic. 3. quaſtio-
ne 3. & Guliel. & Rhodono. & Angelica, verbo, interdictum
5. numero 2. Sylueſt. verbo interdictum, 7. numero 6. qua-
ſtione 4. verſic. Quintum Summa Confefſorum, libro 3. tit.
23. quaſt. 247. Tabiena, verbo, Interdictum 6. §. 3. in fine.
Henriquez libro 13. de excom. & Interd. capitulo 44. §. 1.
verſ. primo. Naua. in Manuali, capitulo 27. num. 172. Sum-
ma Piſanella, verbo, Interdictum, 4. §. Nunquid tempore
interdicti. Et idem dicendum eſt de benedictione veſtium
volentium intrare in Religionem, aut aſſumere habitum
tertij ordinis B. Franciſci, ex Angelica, cit. Ratio eſt: quia
non ſunt actus ordinis, & quia non videntur hæc prohibi-
ta, vnde videntur conſeſſa, quam etiam rationem reddit
Sylueſt. vbi ſupra.

9 *Sexto*, Benedictio Menſæ omni iure licita eſt tempore in-
terdicti, ex Summa Piſanella, verbo, Interdictum, 4. §.
Quid de benedictione menſæ. Angelica, verbo, Interdictum,
6. nu. 18. Sylueſt. in verbo, Interdictum, 5. q. 4. verſ.
Quintum. Tabiena, verbo, Interdictum, 6. §. Tertio. Naua.
in Manuali, cap. 27. nu. 172. Henriquez li. 13. de excom. &
interd. c. 44. §. 1. ver. primo, & Calderin. cit. qui alios refert
S. Anton. cit. c. 4.

10 *Septimo*, Benedictio nuptiarum non eſt licita, vt in ſeq.
capite dicemus.

11 *Oſtavo*, Episcopi, & alij Prælati tempore interdicti non
poſſunt ſolemniter benedicere populo, cum baculo, & appa-
ratu Pontificali & verſic. *Aduortium noſtrum*, & c. ſic Cal-
derin. de Eccleſ. interd. memb. 5. numero 93. S. Antonin. 3.
par. titulo 27. de Interd. cap. 4. ante fin. Sylueſt. verbo, in
terdictum, 5. quaſtione 4. verſic. Quintum. Tabiena, verbo,
Interdictum, 6. §. Tertio. Nauar. in Manual. cap. 27. nu-
mero 177. Angelica, verbo, Interdictum, 5. numero 2. Vgo-
lin. Tab. 5. cap. 8. §. 5. numero 4. & citat. Zabari. in Clem. ſi-
na. numero 9. verſ. Sexto quaero, & Anchar. numero 3. de
privileg. Ratio eſt: quia talis benedictio actus eſt ordinis
Pontificalis, diſt. 95. cap. ecce. De ſimplici verò benedictio-
ne, quam ſolent facere Episcopi, & Prælati itinerando, ſi
quidem illam faciant extra pompam ſolemne, & ſine ap-
paratu Pontificali, certum eſt non eſſe prohibitam nec pu-
to de hac re dubitari poſſe. De illa verò, quam facere ſolent
incedentes in apparatu, in ſolemni pompa, ſeu Proceſſio-
ne, res eſt magis dubia, & ante factum ſanum eſt conſiliū
Calderini, vt Episcopi abſtineat ad maiorem ſecuritatem;
Mihī tamen videtur non eſſe prohibita, quia cum fiat ſi-
ne baculo, & verſiculo, non videtur eſſe diuinum officiū,
nec actus ordinis Pontificalis.

12 *Secundo* principaliter, Quoad actus Iuriſdictionis, qua-
les ſunt excommunicare, ſuſpendere, interdicare, abſolue-
re, & alij ſimiles, ex communi DD. ſententia dicendum eſt,
illos non eſſe prohibitos tempore interdicti, & proinde in-
terdictus, ea que iuriſdictionis ſunt, tam fori Eccleſiaſtici,
quam non Eccleſiaſtici libere, & licite exercere valet, vt col-
ligitur ex capit. Tanta, & ibi Panorm. numero 1. & nume-
ro 5. de exceſſ. prælat. Sylueſt. verbo, Interdictum, 5. num-
ro 5. q. 3. verſ. ſciendum, & numero 9. quaſtione 6. §. Ter-
tia, & quaſtione 4. verſic. Primum. verſ. de abſolutione. Ta-
biena, verbo, Interdictum, 6. numero 1. verſ. Idem ſi exer-

ceat ea. Nauar. in Manuali, cap. 27. nume. 176. Couar. in
cap. alma mater, parte 2. §. 1. num. 3. ſub h. c. vero definitio-
ne vbi id expreſſe docet de eo, cui eſt interdictus ingreſſus
Eccleſie, & idem de iſto tenet gloſſa, in c. ſacro, in verbo,
interdictum, de ſent. excom. & idem Couar. in d. c. Alma,
par. 2. §. 2. nu. 2. ver. Ad cuius, de ſent. excom. lib. 6. Simo-
Maiol. lib. 3. de irreg. c. 2. o. num. 5. verſic. In hac tamen et
& citat Armil. verbo, interdictum, num. 58. Henriquez
lib. 13. de excommunic. & interd. cap. 43. §. 4. & Vgolin. de
cenſar. Eccleſ. Tab. 5. cap. 5. §. 2. nu. 3. Ratio eſt, quia neque
ſunt officia diuina, neque ſunt actus ordinis, cum ab Epi-
ſcopo electo, & nondum in conſecratio fieri poſſint.

13 *Solum* dubium eſſe poteſt de illa abſolutione excommu-
nicationis, que fieri ſolet ſolemniter cum ſalmo *Miserere*,
& alijs orationibus, eo quod iſta videntur habere con-
iunctum diuinum officiū, & conſequenter videtur eſſe ac-
tus ordinis; in qua re Calderin. tractat. de Eccleſ. interd.
memb. 6. cum Innoc. Hoſtienſi, & Tabiena & Vgolin. cit.
putant non eſſe licitam tempore interdicti, eo quod talis
excommunicatio ſolemnis, aut abſolutio ſolemnis vere vi-
detur eſſe actus ordinis, & fatetur Henriquez cit. & hæc
mihi videtur tutior. & verior opinio quicquid Sylueſt.
vbi ſupra quaerit, 67. §. Tertia, de hac re dubitare videtur.
Hinc ſequitur interdictum poſſe eſſe in iudicio, vt actor
ex Innoc. in cap. venerabili, in verbo, ad cautelam, de ſen-
ten. excomm. & Felino in cap. intelleximus, num. 2. &
ibi Panorm. nu. 14. de iudic. Vgolin. cit. Item poteſt teſtamē-
tum facere, & ex teſtamento capere, & contractus inire,
quia hæc non ſunt prohibita interdicto, quin etiam in loco
interdicto fieri poſſint, vt etiam que iuriſdictionis ſunt, ex
Simone Maiolo, & Vgolin. vbi ſupra, & Henriquez in d. §.
verſ. primo.

Quæ Sacramenta tempore interdicti permiſſa, vel prohibita ſint. Cap. VII.

S V M M A R I V M.

- 1 *Baptismus tempore cuiuſcunq; interdicti nullo excepto in
re antiquo quare ſolis parulis conſeſſus.*
- 2 *Baptismus iure nouo tempore interdicti licite adultis inſer-
mis, & ſanis adminiſtrari poteſt.*
- 3 *Baptismus tam paruulorum quam adultorum, an tempore
interdicti ſolemniter cum Catechiſmis, & exorcismis fe-
ri poſſit.*
- 4 *Baptismus tam paruulorum, quam adultorum in Eccleſia
ſpecialiter interdita licite adminiſtrari poteſt.*
- 5 *Baptismus an a perſonis ſpecialiter interditiſ licite admi-
niſtrari poſſit.*
- 6 *Confirmatio non ſolum tempore interdicti generalis loci,
ſed etiam in Eccleſia ſpecialiter interdita tam paru-
lis, quam adultis, cum ſolemnitate conſueſta dari po-
teſt.*
- 7 *Penitentia Sacramentum tempore interdicti, egrotantib;
ad mortem iure antiquo conſeſſum eſt.*
- 8 *Penitentia Sacramentum tempore interdicti, propter ma-
ximam eius neceſſitatem, iure nouo ſanis etiam eſt con-
ceſſum.*
- 9 *Penitentia Sacramentum interdicti tempore, excommuni-
catis, non niſi in mortis articulo conceditur.*
- 10 *Penitentia Sacramentum durante interdicto, illis quorū
culpa, dolo, vel fraude latum eſt interdictum, non con-
ceditur.*
- 11 *Penitentia Sacramentum, an, & quomodo interdicti tem-
pore, illis qui conſilium, vel auxilium dederunt ad de-
lictum perpetrandum, ob quod latum eſt interdictum,
conceſſum ſit.*

Penit-

- 12 Penitentiæ ad Sacramentum qualiter personæ specialiter interdicta admittende sint.
- 13 Penitentiæ Sacramentum iure antiquo, interdicti tempore recipientibus signum Crucis, & peregrinis, administrari potest.
- 14 Penitentiæ Sacramentum illis, qui semel in hebdomada celebraturi erant, concessum fuit iure antiquo.
- 15 Penitentiæ Sacramentum, quibus mulieribus partui propinquis, interdicti tempore, antiquo iure concessum fuerit.
- 16 Eucharistia non solum iure antiquo, sed etiam nouo infirmis in probabili periculo mortis existentibus tempore interdicti administrari potest.
- 17 Eucharistia damnatis ad mortem, interdicti tempore administrari valet.
- 18 Eucharistia quibus mulieribus prægnantibus interdicti tempore dari possit.
- 19 Eucharistia, an, & quando obsessis ab hostibus, vel intrantibus mare ad nauigandum, ministrari queat.
- 20 Sacerdotes Eucharistiam conficientes eam sumere tenentur, aliàs grauitèr peccant, & quare.
- 21 Sacerdotes non celebrantes, & alij Clerici seculares de manu aliena Eucharistiam recipientes, tanquam laici, sub specie tantum panis communicare debent, & tempore interdicti eam non minus ac laici sumere prohibentur.
- 22 Religiosi, & Moniales, an tempore interdicti in suis Ecclesijs Eucharistiam licitè sumere possint.
- 23 Corpus Christi, tempore interdicti, in quantum viaticum, & nouo aliter concessum censetur, & qua ratione dicatur viaticum.
- 24 Eucharistiam an licitè sumant laici illi, quibus ex privilegio Sedis Apostolicæ concessum est, ut interdicti tempore diuinis interdicte possint.
- 25 Eucharistia omnium Sacramentorum diuinissimum.
- 26 Eucharistia a tempore interdicti ad infirmos, cum consuetudine solennitate, id est, cum gestatione luminarium, & alijs ceremonijs deferri debet.
- 27 Campana pulsatio, dum Eucharistia deferretur ad infirmum, quare fiat.
- 28 Eucharistia tempore interdicti coram alijs astantibus infirmo ministrari potest.
- 29 Vnctionis extremæ Sacramentum tempore interdicti laicis administrari nequit.
- 30 Vnctionis extremæ Sacramentum Clericis secularibus in loco generaliter interdicto conferri non potest.
- 31 Viaticum quare Clericis, & alijs laicis in articulo mortis tempore interdicti concessum sit, non Vnctio.
- 32 Vnctio extrema, an, & quibus religiosis tempore interdicti conferri possit.
- 33 Vnctio extrema in festiuitatibus nominatis in cap. [Alma mater] interdicti tempore ministrari nequit, & quare.
- 34 Ordines tempore interdicti generalis, vel specialis loci conferri, aut recipi non possunt.
- 35 Ordinis Sacramentum interdicti tempore ab Episcopo, qui interdictum decreuit, celebrari nequit.
- 36 Interdicto populo, Clerici, qui illic habitant, tum in loco illius populi, tum alibi ordinari possunt.
- 37 Interdicto loco, laici, qui culpabiles non fuerint, alibi ordinari possunt, secus autem si sint culpabiles.
- 38 Ordines, an in loco interdicto, saltem urgente necessitate, conferri possint.
- 39 Ordines interdicti tempore, an in Sabbato Sancto conferri valeant.
- 40 Sponsalia tempore interdicti loci, & in loco interdicto licitè fieri possunt.

- 41 Benedictio solemnis nuptiarum tempore interdicti fieri nequit.
- 42 Matrimonium tempore interdicti contractum, etiam ab ipsis interdictis personaliter validum est.
- 43 Matrimonium in ecclesia parochiali specialiter interdicta valide, etsi non licitè, contrahi potest.
- 44 Matrimonium quo sensu in cap. [Capellanus de ferijs] quocunque tempore contrahi posse dicitur.
- 45 Matrimonij Minister sunt ipsimet contrahentes, non parochus.
- 46 Benedictio nuptiarum, quando vnus, vel vterque coniugum sit interdictus, si fiat in loco non interdicto, an, & quando licita.
- 47 Benedici an possint nuptiæ in festiuitatibus, de quibus agitur in cap. [Alma mater] de sentent. excommunic. lib. 6.
- 48 Benedici nuptiæ an possint in festiuitatibus Pentecostes, & Corporis Christi post Concil. Trid.

Cum per Interdictum Sacramenta prohiberi dictum sit, nunc de singulis Sacramentis in particulari explicandum est, quid olim, & nunc in illis conficiendis, administrandisque permiffum, aut prohibitum sit.

Primo igitur Baptismus tempore cuiuscunque interdicti nullo excepto concedebatur pro paruulis, ut habetur expresse in cap. Non est vobis, de Sponsal. & cap. Quod in te, de penit. & remiss. & ibi glo. in verbo concedimus, & cap. Responso, & ibi glo. in verbo præter baptismum, de sentent. excommunic. in antiq. & cap. Quoniam, de sentent. excomm. lib. 6. & glof. communiter recepta in cap. fin. verbo Sacramentis, d. sentent. excomm. lib. 6. Palud. in 4. dist. 18. q. 8. in articulo 4. princip. §. Quantum ad vndecimum. S. Anton. 3. parte, titulo 27. de Interdicto, cap. 4. ante medium. Angelica, verbo Interdictum, 6. numero 27. Summa Pisane, verbo Interdictum, 4. §. vtrum tempore interdicti. Syluest. verbo Interdictum 5. numero 9. verfic. fallit tamen, Taberna, verbo Interdictum, 5. §. Secundo, Martin. Ledesmi. 2. 4. q. 26. art. 2. in tract. de interdicto. §. Sed quæres, Sotus 4. dist. 22. quæstio 3. articulo 1. Concluf. 4. Nau. in Manu, ca. 27. numero 178. Couar. in capit. alma mater, par. 2. §. numero 7. de sentent. excomm. lib. 6. Hentiquez lib. 13. de excomm. & interd. c. 45. §. 1. Vgolin. de cens. Eccles. Tab. 5. cap. 7. §. 4. num. 1. Alphons. Vivaldi. titulo de interdicto, num. 199. Cosmus Philarchus, de offic. Sacerd. par. 1. libro 4. ca. 3. Summa Corona titulo de interdicto, num. 6. Mar. Anton. Cucchijs lib. 4. Instit. iuris Canon. tit. 12. Tolet. lib. 1. c. 20. Ratio est, quia baptismus in re paruulis ad salutem simpliciter necessarius est, ita vt nullum omnino aliud remedium habeant. Et hoc non solum habet locum si paruulus infirmetur, sed etiam si salus sit: tum quia in Canonibus citatis absolute conceditur baptismus paruulis; tum quia paruuli propter ætatis teneritudinem facile mori possunt.

Deinde verò postea concessus fuit baptismus etiam adultis non obstante interdicto, ut habetur in cap. Quoniam, de sentent. excomm. libro 6. Panorm. in d. cap. Non est vobis, de sponsal. & omnes auctores superius allati, & Burga. de sententia interdicti, numero 49. par. 6. de irreg. & dispens. & hoc propter periculum moriendi, & maximam vtilitatem quæ adultis re ipsa sumpto baptismo consequuntur. Quamuis enim adultis baptismus in re non sit necessarius simpliciter ad salutem, cum saluari possint per solum votum baptismi, si non possint verè, & re ipsis ministrari, vt habetur in Concil. Trident. sess. 6. cap. 4. & 6. & latius tradunt Doctores Scholastici, in 4. dist. 4. & S. Thom. 3. parte q. 68. articulo 2. & latius probant Sotus libro 2. de natura & gratia, cap. 12. Bellar. libro 1. de baptis. cap. 5. & alij passim: est tamen illis adhuc valde necessarius, & vtilis, eo quod baptismus in voto non operatur remissionem peccatorum, nisi præsentè vera contritione, vera autem contritio sine Sacramento non ita facile haberi solet. Quia verò in d. cap.

d. capitul. Quoniam, ſimpliciter conceditur baptiſmus adultis, & non reſtringitur ad adultos infirmos, ideo licet adultis infirmis, ac fanis adminiſtrari poterit; vt enim Henríquez vbi ſupra notat, adultus licet contritione iuſtificari poſſit, habet tamen ius ad efficaciſſimum remedium baptiſmi; loquitur autem de adulto ſimpliciter, & abſolute.

3 *Dubium* tamen eſſe poteſt, An baptiſmus tam paruulorum, quam adultorum qui, vt dictum eſt, tempore interdicti permittitur, fieri poſſit ſolemniter, cum catechiſmſ, exorcismiſ, vnctione chriſmatis in vertice publicè, & apertis ianuis? *Cui Reſpondeo*, cum in iure ſimpliciter permittatur, & ſine vlla moderatione, videtur etiam permitti cum ſolemnitatibus conſueſ. ita Calderin. de Interd. memb. 2. verſic. Sed nunquid, & Anchar. in capit. ſina. numero 6. verſic. Reſtat videre, & Franc. in gloſſ. in verbo, Sacramentis, de ſenten. excomm. libro 6. Angelica, verbo Interdictum 6. numero 27. S. Anton. Tabiena. Sylueſter, Martin. Ledefm. Nauar. Couar. Henríquez, & Vgolin. locis proximè citatis, & Gonſaluis a Villadieg. de irreg. cap. de interdicto. & probatur horum DD. ſententia, tum quia ſolemnitates iſte ſunt acceſſoriæ ad baptiſmum, acceſſorium autem ſequitur naturam ſui principalis: tum quia quando aliquid ſimpliciter permittitur, intelligitur permiſſum cum ijs omnibus, cum quibus de iure exerceri ſolet, argum. l. ſi quando, C. de inoffic. teſtam. tum, quia vbi Canon aliquid heri permittit tempore interdicti, & vſitatum ordinem ſeruari non vult, id exprimit, vt de Miſſæ Sacro, & diuinis officijs habetur in capit. Quod in te, de penit. & remiſſ. & in cap. alma mater, de ſenten. excomm. libro 6. cum ergo nihil de baptiſmo dicat, morem ſolitum obſeruandum eſſe ſtatuit, argum. l. præcipimus, C. de appel. & l. iubemus, C. de teſtam. Et de vnctione chriſmatis in vertice, colligitur ex d. cap. Quoniam. Poſſe autem fieri publicè, & apertis ianuis, & præſentibus alijs, præterquam quod id affirmant DD. colligi etiam poteſt, tum ex eo quod ſimpliciter permittitur, nulla facta limitatione, tum ex eo quod aliqua perſonæ neceſſario admittenda ſunt: Nam primo admittendus eſt ipſemet baptizandus; Secundo patrini, ſeu ſuſceptores intereſſe poterunt, & debent, cum hi etiã ad baptiſmum requiruntur, iuxta ea que tradit Concilium Trident. ſeſſ. 24. de reform. Matrim. cap. 2. Præterea ſi ſit puer qui baptizandus eſt, admittenda erit ipſa obſtetriciſ, & cum in iure nullibi exprimantur iſte perſonæ, conſequenter nō minus admitti poſſunt reliqui omnes, & expreſſe teſtatur Vgolin. Tab. 5. c. 7. §. 4. nu. 4.

4 *Dubium* aliud eſt, An huiusmodi baptiſmus paruulorum, & adultorum, fieri poſſit in Eccleſia ſpecialiter interdicta. In qua re Ioan. Monaldus in cap. præſenti, de ſenten. excomm. partem negatiuam tenere videtur, quem reſert Anchar. in cap. ſi Ciuitas numero tertio, verſic. Quinto, de ſenten. excomm. libro 6. vnde conſequenter affirmat irregulares eſſe eos, qui in Eccleſia ſpecialiter interdicta baptizant. Contrariam ſententiam docent Ioan. Calderin. in tract. de Eccleſ. interd. memb. 2. verſic. Sed nunquid. Anchar. in d. cap. ſi Ciuitas, numero 3. Tabiena, verbo Interdictum §. 2. Sylueſt. verbo interdictum, §. quaſt. 7. nu. 9. verſic. Prima. Angelica, verbo Interdictum, 6. num. 27. S. Anton. 3. par. titulo 27. de interdicto, cap. 3. in principio. Couar. in cap. Alma mater, par. 2. numero 7. verſic. Hæc vero Sacramenta, de ſenten. excomm. libro 6. vbi ait eſſe communem opinionem Vgolin. Tab. 5. capitulo 7. §. 4. numero primo, & c. 10. §. primo, numero 1. qui omnes docent baptiſmum fieri poſſe in Eccleſia ſpecialiter interdicta, neque irregulares eſſe, qui in ea baptizant, addunt tamen honeſtitus eſſe baptiſmum alibi celebrare, ſi cōmodè id fieri poſſit. Poſſe autem licitè fieri probat, & bene, quia in iure ſimpliciter permittitur iſte baptiſmus ſine vlla reſtrictione, vt in cap. Quoniam, de ſenten. excomm. lib. 6. & in cap. Non eſt vobis, de ſponſal. & cap. Quod in te, de penit. & remiſſ. ergo nec nos illum reſtringere debemus ad Eccleſiam nō ſpecialiter interdictam. Non debere autem fieri probant ex eo quod in alia Eccleſia honeſtius hæc ſunt, niſi eſſet aliqua incommoditas. idem etiam docet Burgal. de ſent. interdicti, num. 27. cum ſequen. par. 6. de irreg. & diſpenſ.

vt reſert Vgolin. ſupra, c. 10. Ego verò exiſtimo non ſolius poſſe, ſed etiam equè honeſtè fieri poſſe in Eccleſia ſpecialiter interdicta, quia in iure ſimpliciter conceditur ſine vlla reſtrictione; ergo etiam in Eccleſia ſpecialiter interdicta, & quæ eadem proſus auctoritate iuris ſit in Eccleſia ſpecialiter interdicta, atque in Eccleſia generaliter interdicta, æquè honeſtum eſt vt utrumque. Ratio eſt, quia cum baptiſmus ſoleat adminiſtrari tantū in Eccleſijs parochialibus, magna eſſet incommoditas & confuſio ſi ad aliam Eccleſiam eundem eſſet; maximè cum baptiſmus, niſi neceſſitas id prohibeat, aut alicuius principis viri filius baptizandus ſit, in Eccleſijs proprijs tribui debeat, vt habetur in Clem. vnica, de baptiſmo.

5 *Dubium* alterum eſſe poteſt, An huiusmodi baptiſmus conſerti poſſit a perſonis ſpecialiter interdictis? In qua re vnum certum eſt, alterum verò dubium. Certum enim eſt in neceſſitate poſſe quamcunque perſonam etiam ſpecialiter interdictam, etiam denunciata conſerte Sacramentum baptiſmi ſine ſolemnitate, ex Vgolin. de cenſur. Eccleſ. Tab. 1. cap. 13. §. 27. & Tab. 5. cap. 13. §. 1. Quia in hoc caſu conſerti etiam poſſet ab excommunicatis, hæreticis, & paganis. Dubium eſt ſolum, An Clericus, vel Sacerdos baptizans extra neceſſitatem poſſit ſolemniter baptizare, ſi ipſe ſit ſpecialiter interdictus; Et mihi probabile eſt non poſſe, eo quod ad ſatis faciendum neceſſitati ſuus eſt ſine ſolemnitate baptizare.

6 *Secundo*, Quoad Sacramentum Confirmationis, dicendum etiam eſt Sacramentum hoc tempore interdicti generalis loci, immo etiam in Eccleſia, ſeu loco ſpecialiter interdicto tam paruulis, quam adultis miniſtrari poſſe, cum ſolemnitate conſueſ, & hoc de iure antiquo, vt colligitur ex cap. Reſponſo, §. præterea, de ſenten. excomm. in antiq. & ca. Quoniam, eo articulo libro 6. & Panor. ibi d. cap. Reſponſo, numero 5. & in cap. Quod in te, numero 6. de penit. & remiſſ. Paluda. 4. diſtin. 18. quaſt. 8. in articulo 4. princip. §. Quantum ad vndecimum, S. Anton. 3. par. titulo 27. de interd. cap. 4. ante medium, verſic. Item tempore interdicti. Angelica, verbo interdictum, 6. numero 27. Sylueſt. verbo interdictum §. numero 9. quaſt. 7. verſic. Secunda. Tabiena, verbo interdictum §. 5. Quarto, Nauar. in Manua. cap. 27. numero 178. Couar. in ca. Alma mater, par. 2. §. 2. numero ſeptimo, verſic. idem de confirmatione de ſenten. excomm. libro 6. Alphoſ. Vival. cit. nu. 200. Coſm. Philarch. de offic. Sacerd. par. 1. lib. 4. cap. 3. Sancta Corona, titulo de interdicto, num. 9. Barth. Medina de inſtruct. confeſſ. libro 1. cap. 11. §. 13. Anton. Cocchius vbi ſupra. Henríquez libro 13. de excomm. & interd. cap. 4. §. primo, Vgolin. Tab. 5. c. 7. §. quinto, & c. 10. §. primo. Quia Sacramentum hoc ad complementum quoddam baptiſmi pertinet.

7 *Tertio*, Quoad Sacramentum Pœnitentiæ. Certum eſt primo iure antiquo *conceſſum fuiſſe morientibus, id eſt, egrotantibus ad mortem, ſeu exiſtentibus in articulo mortis, qui eſt, quando iudicio medici periri deſperata eſt vita, vt habetur in c. Non eſt vobis, de ſponſal. & cap. Quod in te, de penit. & remiſſ. & glo. ibi, Paludan. 4. diſtin. 18. quaſt. 8. in articulo 4. principali, §. Quantum ad vndecimum. Henríquez lib. 3. de excomm. & interdict. cap. 45. §. 1.

8 *Secundo* certum eſt iure nouo, conceſſum etiam eſſe ſanis, idque propter ſummam Sacramenti huius neceſſitatem ortam

A D D I T I O.

* Adde. Et quod iure antiquo pœnitentiam quibusdam tantum perſonis fanis miſericorditer indulgetur tempore generalis interdicti, patet ad litteram in c. quod in te in fine, de penit. & remiſſ. ibi, Recipientibus autem ſignum crucis non negamus quo minus eis eorum uerentiam crucifixi pœnitentiæ, cum poſtulantur, imitragatur, quod & alijs peregrinis poteſt miſericorditer indulgeti, hæc ibi.

ortam ex pronitate, & facilitate hominum ad peccatum, ut habetur in cap. alma mater, §. Quia vero, de senten. ex. libro 6. ubi Sacramentum hoc, tempore generalis interdicti loci conceditur tam sanis, quam ægrotis, & notant gl. in verbo Sani, & Anchar. numero 9. & Franc. vers. vltimo not. & Gemin. numero 5. Panormit. in cap. Quod in te, de penit. & remiff. S. Anton. 3. par. titu. 27. de interdicto. capitulo 4. ante med. Angelica, verbo Interdictum, 6. numero 19. Tabiena, verbo Interdictum §. 5. Quinto. Martin. Ledefm. 2. 4. quæstio. 16. artic. 2. tract. de interdicto, §. sed quæres. Navarr. in Manual. capit. 27. num. 178. Couarru. in cap. alma mater, parte 2. §. 3. numero 1. de sentent. excommunicat. lib. 1. 3. de excommu. & interd. capitulo 45. §. 1. Vgolin. Tab. 5. cap. 7. §. 6. numero 6. Alphonsus Viualdus, tit. de interdicto, numero 201. Cosmus Philiarus de officio Sacerd. parte 1. lib. 4. cap. 3. Corona Confeff. tit. de interdicto. no. 9. Antonius Cucchius ubi supra. Toletus lib. 1. instruct. Sacerd. c. 20.

9 *Excipiuntur* tamen primo excommunicati, qui non admittuntur ad penitentiam, nisi in articulo mortis, & quâvis Angelica, Syluester, & Tabiena, ubi supra, quos sequitur Armilla, verbo interdictum, num. 45. velint hoc solum locum habere in illis excommunicatis ob delictum, propter quod interdictum latum est, non in alijs excommunicatis, seu aliam ob causam excommunicatis; Vgolinus tamè de omnibus excommunicatis hoc procedere putat, cuius ego sententiam amplexadam potius existimo, tum quia d. cap. alma mater, l. quitor de excommunicatis simpliciter, ergo debet simpliciter intelligi; tum, quia si aliud Panitex voluisset, id exposuisset. Ratio potest esse, quia absolutio ab excommunicatione non nisi solemnibus adhibitis precibus tribui solet, argum. cap. A nobis, 2. de sentent. excommunicat. quæ interdicti huius tempore adhiberi non debent, ex Panormit. in cap. fin. num. 5. de excess. prelat.

10 *Secundo* excipiuntur illi, quorum culpa, dolo, vel fraude latum est interdictum.

11 *Tertio*, excipiuntur illi, qui auxilium, consilium, fauorem dederunt ad delictum perpetrandum, propter quod latum est interdictum. Isti enim absoluti non possunt in penitentia, nisi prius satisfaciant; vel si hoc non possunt, idoneam saltem cautionem dent de satisfaciendo; aut si hoc non possunt, saltem iurent se quam primum poterint satisfacturos, & daturos, consilium, auxilium, & fauorem ad huiusmodi satisfactionem faciendam per eum, vel per eos, ad quem, seu ad quos pertinet, & se pro posse suo fideliter in hoc laboraturos, ut in d. cap. Alma mater, habetur.

12 *Hic* adde, quod licet in d. cap. Alma mater, solum sermo sit de interdicto generali loci: ex quo tamen cum prædictis conditionibus admittuntur ad penitentiam Sacramentum, qui fuerint causa interdicti, qui que consiliu, auxilium, aut fauorem dederunt ad delictum committendum, cuius occasione ipsum interdictum latum est, qui omnes (ut ex prædictis constat) in sua persona specialiter interdicti sunt; colligi potest ex in de etiam personas specialiter interdictas admitti posse ad Sacramentum penitentiae, & quidem si culpabiles fuerint, non nisi cum supra dictis conditionibus admitti debent, si verò non sunt culpabiles simpliciter admitti possunt, quicquid Vgolin. sine vlla firma ratione contrarium insinuet Tab. 5. cap. 15. §. 3. numero 2.

13 *Si* etiam in re antiquo tempore interdicti recipientibus signum crucis; & peregrinis Sacramentum hoc administrari poterat, ut ex c. Quod in te, in fine, de peniten. & remiff. habetur, quod locum habet, etiam si personæ istæ nec proficiantur, nec in periculo mortis constituta fuerint, ex Panormit. in d. c. Quod in te, num. 6. Tabiena verbo, interdictum, §. 5. Quinto, & Couar. in d. alma mater, par. 2. §. 2. no. 7. vers. Præter hæc olim, de sent. excom. lib. 6. contra glossam fin. in d. c. Quod in te.

14 *Item* eodem iure antiquo concedebatur hoc Sacramentum penitentiae, illis qui semel in hebdomada celebraverant, iuxta cap. permittimus, de sent. ex. quia existens in peccato mortali celebrare non debet, nisi præmissa con-

fessione, habita copia confessoris, ex Concil. Trid. sessioe 13. c. 7. & Can. 11. etenim ubi aliquid conceditur, & id concessum esse creditur, sine quo haberi cõcessum non potest, arg. l. 2. & ibi DD. ff. de iurisd. omni. iudic. & c. p. a. t. e. c. & ibi Pan. no. 3. de offic. deleg.

15 *Immo* etiam, & mulieribus, quæ sunt propinque patris, quando secundum suas conditiones probabiliter in imminet mortis periculum, antiquo iure Sacramentum hæc cõcedi poterat, ex Panorm. in ca. Quod in te, nu. 8. de penit. & remiff. & Tabiena, verbo Interdictum §. 5. Quinto, & de penitentia hæc sint satis.

16 *Quarto*, Circa Sacramentum Eucharistiæ Certum est Eucharistiæ iure antiquo, & etiam a fortiori iure nouo, infirmis in probabili mortis periculo existentibus interdicti tempore administrari posse, ut habetur in cap. Quod in te, de penit. & remiff. ubi non tam cõceditur, quam declaratur concessam esse Eucharistiæ sub concessione penitentiae, sed morientium; Nam penitentia morientium non solum comprehendit Sacramentum penitentiae, sed etiam viaticum, ut DD. ibi exponunt, & gloss. ibi, in verbo concedimus. & gloss. in cap. Non est vobis, in verbo penitentiae morientium. & Panorm. ibi numero 8. de sponsal. & glo. in cap. Alma mater, in verbo Sacramentis, de sent. excom. libro 6. & ibi Anch. numero 7. Palud. 4. distinctione 18. quæstione 8. in art. 4. princip. §. Quantum ad vendicium. S. Anton. 3. parte titulo 27. de interdicto, ca. 4. ant medium. Angelica, verbo interdictum, 6. numero 21. Syluest. verbo interdictum §. num. 9. vers. Quarta, Tabiena, verbo interdictum §. 5. Sexto, Sotus 4. distinct. 22. quæst. 3. articulo 2. Concl. 4. Martin. Ledefm. 2. 4. quæstione 26. articulo 2. tractat. de interdicto, §. sed quæres. Navarr. in Manual. cap. 27. numero 178. Couar. in cap. alma mater, parte 2. §. 2. numero 7. & §. 3. numero 1. de sent. excom. libro 6. Alphonsus Viualdus titulo de Interdicto, numero 202. Cosmus Philiarus, de officio sacerd. parte 1. libro 4. cap. 3. Toletus libro 1. capitulo 20. Henriquez, lib. 1. de excommunicat. & interd. cap. 45. §. 2. Vgol. Tab. 5. cap. 7. §. 6. num. 1. & idem habetur in cap. permittimus, de sent. excommu.

17 *Dubium tamen est primo*, An etiam damnatis ad mortem tempore interdicti ministrari poterit Eucharistiæ? Responderi posse, ex communi DD. sententia Calderini tract. de Eccles. interd. fol. 11. col. 4. Anchar. in cap. fin. numero 7. versiculo viso, de Baptismo, & Franc. ibi, de sent. excom. lib. 6. S. Anton. Angelic. Tabiena, Henriquez, & Vgolin. ubi supra Couar. in d. c. alma mater, par. 2. §. 3. nu. 3. & libro 2. var. resol. cap. 1. numero 11. Syluest. verbo interdictum, §. quæstione 7. numero 9. vers. Quarta. Alphonsus Viuald. tit. de interdicto, num. 205. & facit Clem. cum secandum. & ibi gloss. in verbo penitentia, de penit. & remiff. fauet Navar. in Manuali, cap. 25. numero 23. vers. vndecimo. Ratio est, quia verè sunt morientes, & sunt verè in articulo mortis, & conforme est d. capit. Non est vobis, de sponsal. & cap. Quod in te, de penit. ubi hoc Sacramentum morientibus conceditur, & non restringitur ad morientes ex infirmitate, sed ad morientes simpliciter; cum ergo verba Canonis istius conueniant, etiam dispositio illis conuenire debet, arg. l. 4. §. toties, ff. de damno infecto a contratio sensu.

18 *Dubium secundum est*, An dari possit mulieribus prægnantibus tempore interdicti Sacramentum Eucharistiæ? Prima opinio negat, ut Ancharan. in cap. Alma mater, & Ioannes Andr. & Cardin. in cap. Quod in te, de penit. & remiff. ut refert Couarru. loco inferius citando. Ratio est, quia istæ non sunt morientes, rarum est enim istas mori in partu. Secunda sententia est Panormit. in d. capit. Quod in te, numero 8. & in cap. pastoralis, §. 1. de offic. ordin. Angelica, verbo interdictum, §. qu. 7. numero 9. versic. Quarta, Alphons. Viuald. cit. num. 206. fauet Tabiena, verbo interdictum, §. 5. Quinto, & §. septimo, in fine, Cou. in ca. Alma mater, par. 2. §. 3. num. 2. de sent. excomm. lib. 6. Henriquez lib. 13. de excom. & interd. cap. 45. §. 2. Vgol. Tab. 5. cap. 7. §. 6. num. 2. qui distinguunt in hac re, si quidem inspicitur natura, & conditio prægnantis, & examinanda res est iudicio petitorum in ea re. Sunt enim aliquæ mulieres

heres ita constituta, vt in partu subeant probabilissimum mortis periculum; Alie vero e contra vix subeant aliquod periculum, vnde prioribus dari potest Eucharistia, posterioribus autem non potest.

19 *Dubium tertium est*, An dari possit Eucharistia obfessis ab hostibus, vel intransitibus mare ad nauigandum? Respondent auctores proxime citati, cum S. Anton. 3. p. titulo 27. de interd. cap. 4. circa medium, iuxta priorem distinctionem Panormitanam, quod si appareret probabile, aut certum periculum mortis, dari potest illis, sin minus, non potest illis ministrari.

20 *Dubium quartum est*, An in qualibet Ecclesia existente in loco interdicto, ministrari possit Eucharistia Clericis illius Ecclesie, quibus per Cap. Alma mater, concessum est omnibus officijs diuinis interesse, & illa celebrare? In hac re vnum certum est, & ab omnibus concessum, nimirum, quod Sacerdotes, qui Missam celebrant siue in illa, siue in alia Ecclesia, non solum Eucharistiam licite sumere possunt, sed etiam debent, quia tenentur consummare sacrificium, alias grauius peccant, vt habetur in cap. Relatum, & cap. Competimus, de consecr. distinct. 2. & S. Thom. 3. parte questione 80. articulo 1. ad 1. S. Anton. 3. p. titulo 27. de interd. capitulo 4. circa medium. Couar. in cap. Alma mater, par. 2. §. 5. numero 6. versic. Duodecimo, de sentent. excommunicat. libro 6. Nauar. in Manuali, capitulo 27. numero 179. Vgolin. Tabul. 5. capitulo 7. §. sexto, numero quarto, quod vsque adeo verum est, vt plerique putent hoc esse iuris diuini, eo quod sit de integritate sacrificij.

21 *Alterum vero valde dubium est*, An scilicet Sacerdotes non celebrantes, & similiter alij Clerici seculares Eucharistiam tempore interdicti sumere possint? In qua re Calderin. valde dubitat tractat. de Eccles. interd. memb. 6. versic. viso, & tandem in partem negatiuam inclinat, quia id videtur iure communi prohibitum, solum enim permittitur dari Eucharistia tempore interdicti motuentibus, & Missam celebrantibus: in prohibitis autem, quod expresse permissum non est, prohiberi censetur, ut Clem. 1. §. poro, de verb. signific. fauet Panormit. in cap. Quod in te, numero 2. de penit. & remiss. vbi ait nihil mutatum esse quoad Eucharistiam, per cap. Alma mater, vnde sicut in antiquo huiusmodi Clericis Eucharistia concessa non fuerat, ita nec modo conceditur, eandem sententiam sequuntur Anchar. in d. cap. Alma mater, num. 8. & Philippus Franc. ibidem, in fine, & S. Anton. 3. parte cit. Tabiena, verbo Interdictum, §. sexto. Alphonsus Vinaldus, tit. de Interdicto, num. 207. & numero 251. & Nauar. in Manuali, capitulo 27. numero 179. versic. Et sic non potest dari laicis. Couar. in ca. alma mater, par. 2. §. 3. numero 1. & §. 5. numero 6. versic. Duodecimo, de sentent. excom. libro 6. Henricus libro 13. de excommuni. & interd. capitulo 45. §. 2. Vgolin. Tab. 5. capitulo 7. §. 6. numero 5. Quorum omnium ratio est, quia Eucharistia ex vi ipsius interdicti prohibita est, et non alia ratione licite Clericis ministrari poterit, quam in casibus iure expressis, scilicet Missam celebrantibus, & omnibus motuentibus, & in c. Alma mater, non conceditur Clericis Eucharistia, sed solum officium diuinum. Alij vero, vt Geminian. d. c. Alma mater, & Syluester in verbo interdictum, §. num. 9. versic. Quarta, & Angelica, verbo Interdictum, 6. numer. 22. ad finem, dicunt Clericis eiusdem Ecclesie, praesertim Sacerdotibus etiam non celebrantibus, posse concedi corpus Christi, quia eis videtur permitti, sicut assistere officijs diuinis, ita etiam Eucharistiam sumere. Et sane haec opinio est magis pia, & fauorabilis, nec potest aliter probari, quam dicendo privilegia esse ampliando, prior tamen sententia videtur iustior, & vt ait Calderinus iuri scripto conformior, dum enim Clerici etiam Sacerdotes Eucharistiam de manu aliena recipiant, tanquam laici, sub specie tantum panis communicant, vnde vel laici censendi sunt quoad hoc, ideoque non magis quam laici eam sumere possunt. Ad quod cessant rationes, quibus ductus Bonifacius Papa VIII. in d. capitulo Alma mater, praecipit, vt officia diuina Clerici, vt prius facerent, quamuis enim Clerici non celebrantes Eucharistiam non sumant, non tamen excrescit in deuotio populi, nec haere-

tes pallulabunt, nec Ecclesie suis debitis obsequijs fraudantur, vt constat, & proinde, & d. cap. Alma mater dispositio cessare debet, Paludanus autem in 4. distinctione 18. q. 8. in art. 2. princip. ali. Concluf. 7. neutram sententiam defendere audeo, sed solum ai. Papam super hac re consensum esse, maxime quoad communionem tempore Paschatis.

22 *Dubium quintum est*, De Religiosis, & Monialibus, an tempore interdicti possit illis in eorum saltē Ecclesijs Eucharistia ministrari? Calderinus in dicto tract. de Interdicto memb. 6. & Palud. & S. Anton. Tabiena, Co. 1. ar. & alij plerique Doctores testantur religiosos tempore interdicti communitate solere Eucharistiam suis religiosis fratribus, & sororibus dare, an vero hoc licite fiat, Calderinus dubitat, immo ait esse contra ius scriptum, in interdictis enim quod non inuenitur expresse permissum, subiacet regule prohibitive, vt probant auctores citati ex capitulo consuetudinis, 2. questione 5. & capitulo 2. de transact. & Clement. prima, §. poro, de verb. signific. Cum ergo per interdictum prohibeatur administratio Sacramentorum, certis casibus, & Sacramentis exceptis, vt est expressum in d. capitulo Alma mater, & similiter sit permissum Corpus Christi in quantum dicitur viaticum, cap. Quod in te, de penit. & remiss. & non aliter, viaticum autem dicitur respectu morientium, consequenter istis non censetur concessa Eucharistia. Palud. 4. distinctione 18. questione 8. in articulo 2. princip. Concluf. 7. ait consulendum esse Summum Pontificem, Nauar. in Manuali, capitulo 27. numero 178. simpliciter affirmat hoc non licere. Couar. in capitulo Alma mater, parte 2. §. 3. numero primo, de sentent. excommunicat. libro 6. ait omnes fere Religiosos, & Religiosas privilegium habere, vt Eucharistiam recipiant, & deos, sicut ijs, qui officijs interesse possunt, & idem dicunt Henricus libro 13. de excommuni. & interd. capitulo 7. §. 6. numero 5. & ita excusant religiosos virtute talis privilegij a Sede Apostolica obtenti, quod privilegium conitit ex Compedio Priuilegiorum mendicantium, in verbo Communicares, §. 8. & Eugenius IV. concessit Cisterciensibus, ceteris Henricus vbi supra. Qui etiam Eugenius IV. in quodam privilegio in sapiente, *Esse quaslibet personas*, anno Domini 1236. Patribus Congregationis noitae Casinensis, alias Sanctae Iustinae de Padoua concessit [Quos si contingant Ciuitates, terras, vel loca, in quibus Monasteria, siue loca dictae Congregationis existant, Ecclesiastico esse suppliciter interdicto, ipsi tamen dictae Congregationis Praetati, Monachi, Conuersi, Commissarij, ac Capellani, nec non laici qui infra septa ipsorum locorum pro tempore habitauerint, praesertim Congregationis Monachi ad id deputati in sacris clausis, interdictis exclusis, & submissa voce Missas, & alia diuina officia audire, & celebrare, ac ecclesiastica sacramenta licite ministrare, & suscipere valeant.] Haec enim sunt Bullae verba. Innocentius enim IV. concessit simile privilegium Praedicatoribus, ex Tabiena, verbo Interdictum 3. §. Decimo. Feliciano de interdicto, c. 7. & inquit Medina, l. 1. instruct. c. 1. §. 13. in fine, & Henricus vbi supra, testatur Paulum III. anno Domini 1594. concessisse privilegium Societati Iesu, vt Sacerdos Societatis Iesu dare possit communionem etiam catechizibus omni privilegio, quia receptio priuata Sacramenti, non censetur officium. Sic consulti, viso diligenter eo privilegio, & experientia materia de privilegio, vt ipse ait, & Claudius, verbo interdictum, §. primo. Angelus, in verbo interdictum 6. numero 22. Syluester, verbo interdictum 5. num. 9. versic. Quarta, & alij putant cum Geminiano simpliciter licere. In hac re ego dicerem religiosos non minus excusari consuetudine, quam huiusmodi privilegio; vnde cum plerique Doctores teentur religiosos a multis antea hoc consueuisse, mihi probabilissimum est, etiam illos, qui non habent privilegium, virtute talis consuetudinis consuetudinis cognitae, & permissae, licite eam ministrare posse.

24 *Dubium sextum est*, An laicis illis, quibus ex privilegio Sedis Apostolicae conceditur, vt tempore interdicti diuinis interesse possint, isdem licitum sit communicari? Respondet cum distinctione, si enim privilegium particula-

re concessum sit alicui personæ, aut familiæ, aut etiam Monasterio, seu Religioni, tunc quidem ex communi DD. sententia, quam sequitur Syluester, verbo Interdictum 5. questione 7. versic. Quarta, nisi in privilegio explicetur de participatione Sacramentorum, vel in specie de Eucharistia, communicare non possunt, quia Eucharistia nomine officiorum diuinorum non venit, sed Sacramentorum nomine, unde dispositum in vno non potest in alio locum habere separatorum enim separata debet esse natura, atque ratio, argumen. l. fin. ff. de calum. Sin autem sit privilegium vniuersale toti Ecclesiæ concessum, quale est, illud, d. cap. Alma mater, de sentent. excommuni. libro 6. vbi certis diebus, laicis permissum est, vt diuinis interesse possint, res magis dubia est, an in illis festis diebus licet poterit populus communicare. In qua re duæ sunt opiniones DD.

Prima enim quæ, & communis est DD. ait, nec his diebus Eucharistiam bene valentibus laicis tribui posse, sic Ancharan. in dicto capitulo Alma mater, numero secundo, versic. Quarto vltimus, & Gemin. ibidem, in §. in festiuitatibus, num. 7. & Philip. Franc. vers. vltimo not. & Archid. ibi, ex Angelica, loco inferius citando. Ioan. Andr. de Bonon. in tract. de Eccles. interdicti. numero 142. Angelica, verbo interdictum 6. numero 23. Syluest. verbo interdictum 5. numero tertio, questione secunda, versic. Tertium, fuit Tabiena, verbo interdictum 5. numero secundo, §. primo. Couarr. in capitulo Alma mater, parte secunda, §. 5. numero 6. versic. Decimo, de sentent. excommuni. libro 6. Hugolin. Tab. 5. cap. §. 8. §. 11. Ratio est: quia in dicto capitulo Alma mater, §. in festiuitatibus, solū permittitur officia diuina de more celebrari, at vero Sacramenta, & officia diuina sunt diuersa, & vt diuersa ponuntur, tum in capitulo si sententia, tum etiam in dicto capitulo Alma mater, de sent. excommuni. libro 6. & in capitulo Episcoporum, de priuilegio. libro 6. at vero a separatis, & diuersis non scilicet, argum. l. Papijanus exuli, ff. de minor. & quia cum Pontifex ibi de Sacramenti agat in priori parte, de officijs autem diuinis agat in posteriori, quia scilicet ratione facienda sit, nec aliquid de Sacramentis in noua huius diebus, restat, vt sicut iure veteri non liceret laicis bene valentibus Eucharistiam tempore interdicti præbere, nec etiam istis diebus festis, illis tribui licebit. Immo vero nec tempore paschalis illi tribui poterit, vt notat Hugolin. cit. ob impedimentum hoc interdicti, quo laicis prohibetur Eucharistia ministrari, pro vt etiam Ancharan. & Gemin. in dicto capitulo Alma mater, & S. Anton. 3. parte, titulo 27. capitulo quarto, versic. notandum, docent.

Secunda opinio est Federic. consil. 111. num. 6. Palud. 4. dist. 18. quest. Bartic. 2. princip. Conclus. 7. vbi Federic. id affirmat licere, quia hoc est privilegium fauorabile principis, concessum toti Ecclesiæ, & ideo ampliandum, & Palud. licet pater consulendum Papam, hanc tamen putat probabilem, & inclinatur Syluest. vbi supra, & aliqui recentiores hanc tanquam mitiorem, probabilem esse docent; Cui etiam accommodari potest, d. cap. Alma mater, tum propter illa verba quibus dicitur, in §. in festiuitatibus verbo *Præfatis diebus participationem permittimus diuinorum* quo loco nomine Diuinorum, non solum officiorum, sed etiam Sacramentorum participatio intelligi potest, maxime quando absolute ponitur, vt hoc loco, cum Eucharistia sit diuinorum diuinitimum, Tum secundo, propter illa verba, *Quod illi propter quorum excessum interdictum huiusmodi est prolatum, al. ar. nullatenus appropinquent*, ex quibus inferri potest, ergo alijs qui non sunt culpabiles, al. tan appropinquate possunt. Et licet communior DD. sententia hoc exponat de appropinquatione ad faciendam oblationem, vt dicitur de vsuarijs, & meretricibus, quod non faciunt offertorium, ea, quia in omnibus, de vsur. Nihil tamen obstat dicere de appropinquatione ad communionem, quæ magis proprie vocatur appropinquatio ad altare. Et certè licet hæc secunda opinio sit probabilis, prima tamen, & tutior est, & meliora pro se argumenta habet, & in praxi sequenda, quia lex quamuis dura serua-

da est, vt non extendatur plusquam extensa sit, & facile solui possunt rationes, quas pro se opinio posterior affert: immo vero etiam dictis in prima opinione satis diluuntur.

26 *Dubium septimum est*, An tempore interdicti, quando Eucharistia deferretur ad infirmos, deferri possit cum consueta solemnitate, id est, cum gestatione luminarium, cum sono campanarum, & cum recitatione psalmorum, & cum apparatu Sacerdotis, & Christi fidelibus cum luminarijs ipsam Eucharistiam comitantibus? Respondeo cum Calder. tract. de Eccles. interdicti. memb. 6. Ancharan. in cap. Alma mater, numero 8. Franc. ibidem, de sent. excommuni. lib. 6. Federic. de Senis consilio 70. num. 3. S. Anton. 3. parte tit. 27. de interdicto, cap. 4. circa medium. Angelica, verbo interdictum 6. num. 21. Syluest. verbo Interdictum 5. numero 9. versic. Quarta exceptio. Tabiena, verbo Interdictum 5. §. Septimo, & Nau. in Man. c. 27. num. 579. Couar. in cap. Alma mater, parte 2. §. 2. numero 7. versic. Tametsi Eucharistia, de sent. excommunic. lib. 6. Henriquez lib. 1. 3. de excommuni. & interdicto, cap. 45. §. 2. Hugolin. Tab. 5. cap. 7. §. 6. numero 6. Cosmo Philarcho de offic. Sacer. par. 1. lib. 4. cap. 3. & Alphonso Vivaldo, tit. de interdicto, num. 203. & posse, & debere Eucharistiam ita deferri; Ratio est, quia quando aliquid in iure permittitur, tunc intelligitur permissum prout iura disponunt, & vsus obseruat; Cui ergo simpliciter permittitur sit Eucharistia infirmis, vt de more fiat, permittitur. Et quia id maiorem pietatem, & reuerentiam erga hoc Sacramentum ostendit. Et de gestatione luminarium disponit ius, in cap. Sanè cum, de celebrat. Missar. & de sono campanarum obseruat communis

27 Ecclesiæ vsus, quæ campanarum pulsatio ideo fit, dum Eucharistia ad infirmum deferretur, vt fideles admonentur ad Christum ibi adorandum, & Sanctissimum Sacramentum conuidentur, Solum enim prohibetur pulsatio campanarum tempore interdicti ad Missam, & officia diuina, ne fideles ad ea audienda conueniant, illisque intersint, Idem dicendum est de recitatione Psalmorum, quia & ita obseruat Ecclesiæ consuetudo, & supra ostendimus licitum esse tempore interdicti recitare Psalmos, præsertim cum in gestatione Eucharistia, psalmi non recitentur per modum officij, sed tantum per modum diuinæ laudis; Adde quod

28 communiter voce ita submissa recitari solent, vt vix audiri ab alijs possint. Potest etiam tunc astantibus alijs Eucharistia ministrari, vt coram alijs, qui assistunt infirmo, aut coram ijs, qui Eucharistiam comitantur, & alijs quibuscunque; Quia hoc ipso, quod permittitur Eucharistia infirmo, intelligitur permittitur secundum formam ordinationis, tum iuxta conditionem ipsius infirmi; eius autem conditio requirit, vt habeat aliquos astantes, & presentes a quibus adiuuetur, sicut Sotus 4. dist. 22. quest. 3. art. 1. & Alphonso Vivaldo. cit. numer. 208. Possunt etiam, qui assistunt infirmo, immo, & debent Eucharistiam aspicere, & adorare, & in transitu debent omnes genoflectere, & adorare; Quia vt præfati DD. notant, tempore interdicti non prohibetur aspectus Eucharistia, nec eius adoratio, nisi in ipsa Missa, Potest enim Sacerdos, qui Eucharistiam ad infirmum detulit, in redditu ad Ecclesiam facere populo, qui ipsum comitatus est, confessionem generalem, hæc enim licita est tempore interdicti, & etiam Eucharistiam populo adorandam ostendere, etiam coram interdictis, & cum illa benedicere populo, ex Nauar. in Manuali, cap. 27. numero 179. Alphonso Vivaldo, Cosmo Philarcho, Henriquez libro 13. cap. 45. §. 2. in fine, & alijs citatis.

29 *Quinto*, Quoad Sacramentum extremæ vñctionis.

Primum est, hoc Sacramentum tempore interdicti cuiuscunque administrari non posse laicis; vt constat ex capit. Non est vobis, de sponsal. & capit. Quod in te, de penitent. & remission. Ancharan. in cap. Alma mater, nu. 12. Paludan. 4. dist. 18. questio. 8. art. 2. principali. Conclusio. 5. S. Anton. par. 3. tit. 27. de interdicto, cap. 4. circa medium. Angelica, verbo Interdictum 6. numero 25. Tabiena, verbo Interdictum 5. §. Decimo. Nauar. in Manuali, cap. 27. numero 179. Martin. Ledesm. 2. 4. quest.

quæ in 2.º art. 2.º tract. de interdicto, §. sed quæres. Couar. in cap. Alma, par. 2.º §. 2.º num. 7.º de ſentent. excomm. lib. 6.º & citat Calderin. Ioan. Andr. & Cardin. & alios. Alphonſ. Viuald. cit. de Interdicto, num. 2.º 10.º & Cosmo Philiarcho, de officio ſacerd. lib. 4.º cap. 3.º ſumma Corona, tit. de interdicto, num. 9.º Toletus lib. 1.º cap. 20.º Henriquez lib. 13.º de excomm. & interdicto, ca. 4.º §. 4.º Vgol. Tab. 5.º cap. 7.º §. primo, & cap. 8.º §. 1.º & c. 10.º §. primo, Quia ſacramentum hoc non eſt neceſſitatis.

30 *Secundo*, dubium eſt de Clericis ſecularibus; an ſaltem in loco generaliter interdicto illis conferri poſſit, quibus, vt infra dicam, conceditur Eccleſiaſtica ſepultura; In qua re omnes auctores citati, & Panorm. in d. cap. Quod in te, num. 9.º de penit. & Couar. cit. & §. 5.º nu. 6.º verſic. decimo, expreſſe docent, nec iſtis alio tempore conferri poſſe, neque in illis feſtiuitatibus, de quibus in cap. Alma mater. Ratio eſt, quia cum certum ſit eſſe ſimpliciter prohibutum hoc ſacramentum, nec vilo iure inuenitur iſtis eccleſiaſtica qui interdictum ſeruauerunt, d. c. Quod in te, dicendum erit, nec illis vnctionem hanc eſſe cõceſſam, vt etiam tenet Sylueſt. verbo interdictum, §. num. 8.º verſic. Septimo quartitur, & citat Io. Andr. & Cald.

31 *Quod* ſi quæras quare potius conceditur viaticum, quã ſacrã vnctio? Panorm. in d. ca. Quod in te, numero 9.º de penit. & remiſſ. reſpondet, quia per ipſam vnctionem, tunc deuenitur ad ſacramentum, & ſi ipſa participatione cum infirmo, tunc efficitur ſacramentum; ſed Corpus Chriſti eſt, antequam ſacramentum exhibeatur, ſeu portetur ad infirmum. Et etiam quia maior familiaritas contrahitur in extrema vnctione, vbi dicuntur multæ orationes, quam in exhibitione Corporis Chriſti, Tabiena vbi ſupra, verbo Interdictum §. 5.º Decimo, ait id eſſe, quia ſic ſcriptum eſt. Melius meo iudicio dici poteſt, id eſſe, quia non eſt tanta neceſſitatis, ac vtilitatis vnctio hæc, ac eſt ſacraſſimi corporis Chriſti ſumptio. Palud. autem 4.º diſt. 18.º q. 8.º in artic. 2.º princip. Concl. 5.º licitè putat Clericis conferri poſſe, quia eo ipſo quod ijs conceditur ſepultura Eccleſiaſtica, quæ eſt vtilis corpori, intelligi debet etiam illis conſeſſa extrema vnctio, quæ eſt vtilis animæ; ſed hæc ratio parùm, aut nihil valet, & eam potius tanquam opinionem aliorum recitat, quam quod ipſemet eam veram eſſe credat; ſiquidem in d. c. Quod in te, priuſquam dixerat Pontifex, quod vnctio, & ſepultura omnibus interdictis, permiſſa poſtea Clericis ſeruantibus interdictum, loci ſepulturam, ergo extremam vnctionem ipſis ab eo denegatam interpretari debemus, arg. c. Nonne, de præſumpr. & l. cum Pretor, ff. de iudic. & Panorm. vbi ſupra, quod etiam ſentire videtur Palud. cit.

32 *Dubium* m. i. eſt de Religioſis, an ipſis ſaltem ſacramentum hoc conferri poſſit. In qua dubitatione Ioan. Andr. Calderin. Sylueſt. Tabiena, Nauar. Alphonſ. Viuald. Vgol. & S. Anton. & Couar. cit. etiam illis negandam eſſe vnctionem docent, ſicut, & alijs Clericis, & hoc ob rationes eadem: Quia ſacramentum hoc omnibus videtur denegatum, nec alicubi Religioſi exempti leguntur; Quibus addo, quod vbi Eccleſia quicquam contra communes iuris Regulas Religioſis concedere velit, id exprimere ſolet, arg. cap. vt priuilegia, de priuileg. & d. cap. Quod in te, de penit. & remiſſ. At nulum priuilegium ipſis conſeſſatum quoad hoc legitur. Palud. vbi ſupra, ſicut de Clericis, ita etiam de Religioſis docet, licere illis hanc conferri, Henriquez lib. 13.º de excomm. & interdicto, cap. 4.º §. 4.º ait, Religioſos habere priuilegium recipiendi vnctionem, ſicut etiam, & communionem, & citat conſependum Minoru in verbo vnctio, §. 1.º & Claudium, in verbo Extrema vnctio, aitque dari poſſe etiam ijs, qui intra ſepta Collegij, aut domus infirmati fuerint, nõ requiſito parocho. Cuius opinio, ſuppoſito huiusmodi priuilegio Religioſis conſeſſo, vera eſt; aliàs verò, ſi tale priuilegium nõ habeant, vnde conſulenda ſunt priuilegia Religioſis a Sede Apoſtolica hac in re conſeſſa.

33 *Tertio*, dubium eſt, An ſaltem in illis feſtiuitatibus, de quibus in capitul. Alma mater, licitum ſit hoc ſacramen-

tum vnctionis extrema. Reſpondeo ex communi Dico. cit. ſententia, & etiam Couar. in d. capitul. Alma mater, parte 2.º §. 5.º numero 6.º verſic. Decimo, de ſent. excomm. libro 6.º & Vgol. Tab. 5.º cap. 8.º §. 1.º Alphonſ. Viuald. tit. de Interdicto, nu. 2.º 5.º & aliorum non eſſe licitum; Quia in illis feſtiuitatibus conceduntur ſolum officia diuina, non ſacramenta; At vero extrema vnctio ſacramentum eſt; Quis enim Federic. conſil. 1.º 1.º & Sylu. verbo Interdictum, §. num. 3.º contrarium ſentiant, quia eſt priuilegium Principis in publicum ſauorem, & communem toti Eccleſie, & conſequenter ampliandum; Hæc tamen opinio mihi videtur eſſe falſa, & eſt contra communem DD. conſeſſum, nec ratio facta ſirma pro ea re aſſertur; ſiquidem eadem ratione ampliatè poſſemus ad omnia ſacramenta, cum tamen nulla ibi mentio ſit ſacramentorum. Optandum tamen eſſet, vt per ſedem Apoſtolicam, ſicut conſeſſa eſt penitentia cum viatico pro morientibus, ita etiam concederetur vnctio, quæ licet non ſit adeo neceſſaria, vt illa alia ſacramenta, quæ diximus; eſt tamen valde vtilis & ſæpe neceſſaria: frequenter enim contingit, vt ægros, qui moriatur ſine extrema vnctione damnentur, qui ſi illam recepiſſet ſaluaretur, fieri enim poteſt, vt quis poſt confeſſionem, & communionem, in peccatum mortale incidat, & ignoret ſe eo peccato teneri, vnde non poterit illud noua confeſſione expiare; poteſt etiam fieri, vt confeſſionem, & communionem non ritè peregerit, & hoc ipſum ignoret; quæ ſane omnia reliquia peccatorum ſunt, & hoc ſacramentum tolluntur, niſi quis obicem ponat, ex quibus emitti eſt fieri aliquando poſſe, vt quis per hoc ſacramentum ſaluetur, qui alioqui planè damnandus erat, vt docet Cardin. Bellarminus de ſacram. extrema vnctionis, cap. 8.º an maduerit.

34 *Sexto*, Quoad ſacramentum ordinis, aliqua certa ſunt, aliqua vero incerta.

Primo certum eſt, perſonas interdictas promoueri nõ poſſe ad ordines.

Secundo etiam certum eſt, perſonas interdictas non poſſe conferre ordines. Quæ duo manifeſta ſunt, conſtat enim ſacramentum ordinis cum alijs ſacramentis eſſe prohibutum interdictis, & non repetitur alibi conſeſſum.

Tertio certum eſt, in loco interdicto ſiue generaliter, ſiue ſpecialiter, & denunciato, non poſſe ordines recipi, aut conferri, vt patet ob rationem allatam, & DD. communiter teſtantur. ſic Palud. 4.º diſt. 18.º q. 8.º in artic. princip. Concl. 6.º S. Anton. ſipartit. 27.º de Interdicto, cap. 4.º artic. medium. Anchar. in cap. Alma mater, num. 12.º de ſent. excomm. lib. 6.º Calderin. de Eccleſ. interdicto, memb. ſubnoc. & Præpoſ. col. 3.º & Panorm. in cap. Non eſt vobis, numero 8.º de ſponſal. Angeli. verbo interdictum, c. 6.º nu. 3.º Sylueſt. verbo interdictum, §. nu. 9.º verſic. Sexta. Tabiena verbo interdictum, §. 5.º Nonos, Nauar. in Manual. cap. 17.º num. 179.º in fine. Couar. in cap. Alma mater, par. 2.º §. 4.º verſic. Secundo, de ſentent. excommunicat. libro 6.º vbi ait hanc eſſe communem opinionem. Alphonſus Viuald. tit. de Interdicto, numero 2.º 1.º Henriquez libro 13.º de excomm. & interdicto, ca. 4.º §. 5.º quarto, Vgol. de conſuet. Eccleſ. Tabul. 5.º cap. 7.º ſecundo, & cap. 10.º §. primo. Probat Paludan. quia cum ordines, non niſi in Miſſa ſolemnis dentur, & Miſſa non debeat ſolemniter celebrari, ideo neque ordines in loco interdicto celebrari debent, etiam in his diebus feſtiuis, qui in cap. Alma mater, §. in feſtiuitatibus, de ſent. excommunicat. lib. 6.º excipiuntur, nec in Sabbatho ſancto, ex Paludan. citat. & Couar. in d. §. num. 4.º verſic. Tertium, & communi DD. ſententia, quod etiam addit ex eorum DD. opinione, ſacramentum hoc non poſſe miniſtrari tempore interdicti, adhuc ianuſ clauſis, & interdictis, & excommunicatis excluſis, opia iure antiquo hoc fuit prohibutum, & in iure nouo non eſt conſeſſum. Nam d. capit. Alma mater, ſolum permittit officia diuina ſolemniter illis diebus celebrari, & extra illa tempora conſtituto illa pertinet ad officia diuina, non ad ordines ad ordinem celebrationem; Id quod ita verum eſt, vt tempore interdicti ſacramentum ordinis celebrari non poſſit.

possit ab Episcopo, aut Abbate, qui ipsum interdictum decreverint; siquidem & ipsi etiam interdictum loci servare tenentur, vel illud tollere, aut suspendere, alioquin irregulares erunt, cap. ult. de privileg. lib. 6. & notant Ioan. Calder. de Eccles. interdicto, memb. 5. Couar. in cap. alma mater, par. 2. §. 3. num. 4. vers. Sextum, de sent. excom. lib. 6. Henriquez libro. 13. de excomm. & interd. capitulo 45. §. 4.

Quarto certum etiam est, In generali interdicto populi, Clericos etiam solum primam tonsuram habentes, qui habitant in illo populo, posse tum in ipso loco illius populi, tum alibi ad ordines promoveri; Ratio est quia interdictum populi non ligat Clericos; Nec interdictum populi afficit locum. Clerici ergo in illo ipso populo possunt ordinari, sic expresse Calderin. vbi supra. S. Anton. cit. cap. 45. Syluest. & Tabiena citatis in locis, vbi licet Syluester solam concedat, quod Clerici illius loci extra locum illum promoveri possint, id tamen quod diximus, verius est, ob rationem allatam, vt constat. Quibus addo etiam laicos, qui sunt de alio populo non interdicto, promoveri posse ad ordines in loco populi interdicti, sicut ibidem ad officia, & ad Sacramenta alia admitti possunt, vt ex dictis constat, non autem laici illius populi.

37. Dubium est, An loco existente interdicto, laici eiusdem loci ad ordines alibi promoveri possint? Respondet ex commentum DD. sententia vbi supra, si non fuerint culpabiles, posse, quia vt diximus cap. 2. interdictum loci non afficit personas nisi in ordine ad illum locum; si vero fuerint culpabiles, non posse nec ibi, nec alibi promoveri, quia vt diximus cap. 4. etiam in interdicto generali loci, persona culpabiles sunt specialiter interdictæ. Aduertendum autem est, quod Calderin. S. Anton. Syluest. Tabiena, & alij volunt, quod si locus sit interdictus non propter delictum Principis, aut Rectoris, sed propter delictum Vniuersitatis & populi, populam ipsum nec ibi, nec alibi diuini interesse, aut Sacramenta recipere posse, & consequenter nec ordines recipere possunt secundum illos; verum vt diximus cap. 2. in principio, siue interdictum feratur propter delictum Principis, siue ob delictum populi, semper innocentes sunt æque immunes. Et quamuis in cap. si sententia, de sent. excom. lib. 6. solum sermo sit de interdicto lato propter delictum Principis, vel Rectoris, ibi tamen non statim aliquid cum exclusione interdicti lati ex delicto populi; vnde, quod ibi dicitur de innocentibus, locum etiam in interdicto lato ex delicto populi habere poterit.

38. Dubium etiam est, An saltem in necessitate possint ordines in loco interdicto, & precipue in interdicto generali conferri? Panorm. in cap. Non est vobis, nu. 8. de sponsal. Rosel. verbo, interdictum, 2. numer. 8. Gonfalus a Villa diego in tract. de irregul. cap. de interdicto, putant conferri posse, & fateri Angel. cap. verbo, interdictum, 6. num. 38. vbi ait sine necessitate nec Clericos, nec laicos ibi ordinari posse, insinuans posse urgente necessitate. Henriquez vbi supra, lib. 13. cap. 45. §. 4. ait esse probabile, & propendet Couar. ca. Alma mater, par. 2. §. 3. num. 4. vers. Quinto, in fine, de sent. excom. lib. 6. & expresse Alphonsus Viualdus tit. de interdicto, num. 211. ait probabilissimum & omnino verum esse. Quod probant a simili; sicut enim ex eo quod concessus est Baptismus tempore interdicti, & Confirmatio, licet etiam consecratur Chrisma, eo quod est necessarium, tum ad Baptismum, in quo vertitur, tum ad Confirmationem; in qua fons Chrismate signatur, vt expresse habetur in cap. Quoniam, de sentent. excomm. lib. 6. & etiam tempore interdicti licitum est celebrare plures Missas, pro communicandis infirmis indigentibus; ita paritate, ex eo quod concessum est Sacramentum Penitentiae, & Eucharistiae saltem infirmis, si sit penuria Sacerdotum, qui hæc ministrant, licet ordinabuntur Sacerdotes noui, cum hæc Sacramenta per alios quam per Sacerdotes ministrari non possint. Alij verò, vt Syluest. verbo, interdictum, §. quæst. 7. vers. Sexta, Couar. vbi supra, hanc venient esse putant, & Vgolin. Tab. §. cap. 7. §. 2. num. 2. conferri posse negant. Ratio est; quia est actus ordinis Episcopalis, & quia nullibi habetur expresse hanc ne-

cessitatem esse causam sufficientem ad hoc faciendum, sicut inuenitur expresse de consecratione Chrismate. In hac igitur DD. controuersia duo probabiliter mihi dici possunt: Vnum est, Ratio contingere posse talem necessitatem, quia facile prouideri poterit alijs modis de Sacerdotibus, si Episcopus loci interdicti, vel ipsemet exeat, & in loco non interdicto suos Clericos ordinet, vel eos mittat ad alios Episcopos vicinos ordinandos, vel conducat alios Sacerdotes externos.

Secundum est, Si contingeret casus veræ necessitatis ita vt non posset aliter prouideri de Sacerdotibus poterit hoc fieri id est, conferri possunt ordines in loco interdicto, vt si in loco interdicto ob pestem, quæ diu durauit, mortui essent ferè omnes Sacerdotes, nec esset alius locus præter illum interdictum, licitum erit Episcopo alios ibi Sacerdotes initiare.

39. Dubium aliud esse potest, An in Sabbatho Sancto possint conferri ordines tempore interdicti? Ratio dubitandi est; quia festiuitas Paschalis secundum alios inchoatur a Missa Sabbathi Sancti, in festiuitate autem Paschali licita sunt officia diuina omnia, immo ordinatio videtur esse pars quadam officij ipsius Sabbathi Sancti, ergo & ipsa permiffa est. Respondeo tamen non licere, quia ordinatio hæc Sacramentum est, Sacramenta verò illis etiam in festiuitatibus non permittuntur, ex Paludan. 4. dist. 18. quæst. 8. in articulo 2. princip. Conclus. 6. & Couar. in cap. Alma mater, par. 2. §. 3. num. 4. vers. Tertium, de sentent. excom. lib. 6.

40. Septimo, Circa Sacramentum Matrimonij. Primo, certum est sponsalia licite fieri posse tempore interdicti loci, & in loco interdicto; Quia hæc non sunt Sacramenta, sed simplex promissio futurarum nuptiarum, & ideo non prohibentur sponsalia, sicut prohibentur Sacramenta. Sic Vgolin. Tab. §. cap. 7. §. 3. nu. 2.

41. Secundo certum etiam est, solemnem Benedictionem nuptiarum, id est, sponsi, & sponsæ, vt habetur in Missali Romano, tempore interdicti fieri non posse. Sic Io. Cald. de Eccles. Interd. fol. 12. colum. 2. quem refert, ac sequitur Couar. loco inferius a nobis citando. Hostiensis, quem refert, ac sequitur Anchar. in cap. Alma mater, numer. 10. vers. Item dicto tempore interdicti. & Franc. ibi, in glossa, in verbo Sacramentis, Palud. 4. dist. 18. quæst. 8. in art. 2. principali, Conclus. 4. S. Anton. 3. part. tit. 27. de Interdicto, cap. 4. circa medium. Summa Aitensis par. 2. lib. 7. tit. 16. art. 3. quæst. 6. Angelica verbo, Interdictum, 6. numer. 30. Syluest. verbo, Interdictum, §. numer. 9. vers. Quinta. Tabiena, verbo, interdictum, §. §. Decimo tertio. Armilla, verbo, interdictum, §. 53. Nauar. in Manual. cap. 27. numer. 179. Couar. in cap. Alma mater par. 2. §. 2. numer. 7. vers. Matrimonij autem Sacramentum, de sentent. excomm. lib. 6. Alphons. Viuald. tit. de interd. numer. 209. & 253. Summa Corona, tit. eod. num. 9. Cosmus Philarchus de Officio Sacerd. part. 1. lib. 4. cap. 3. Barth. Medina, libro 1. Instruct. confess. cap. 11. §. 13. Thom. Zerula in Praxi Episcopali, verbo, interdictum. Henriquez lib. 13. de excomm. & interd. cap. 45. §. 3. Vgolin. de censur. Eccles. Tab. §. cap. 7. §. 3. num. 4. & cap. 8. §. 5. nu. 3. Quia benedictio hæc a Sacerdote præcibus adhibitis, & tempore Missæ fieri debet presentibus laicis, saltem sponso & sponsa, arg. & cap. 1. & cap. 3. de secund. nupt. cum ergo Benedictio hæc officium diuinum sit, & actus ordinis Sacerdotalis, laici verò tempore interdicti interesse non possint Missæ & diuinis officijs, consequens est Benedictionem hæc tempore interdicti tribui non posse. Vnde, rectè infert Vgolinus, errasse Couar. vbi supra dicentem tempore interdicti, solemnem hanc Nuptiarum benedictionem, ianuis clausis, interdictis, & excommunicatis exclusis sine periculo irregularitatis fieri posse. Quia cum benedictio hæc actus Sacerdotalis sit, & officium diuinum, cui laici interesse non possunt, Sacerdos eos benedicens, interdicti censuram violando irregularis erit.

42. Tertio, Matrimonium tempore interdicti contractum etiam ab ipsis interdictis specialiter & personaliter, validum est, sic glo. in cap. Alma mater, in verbo, Sacramentis.

de ſent. excomm. lib. 6. Anton. Cacechius lib. 4. Inſtit. iuris Canonici. tit. 1. 2. & omnes auctores citati pro ſuperiori dicto, & expreſſe Couarr. Henricus, Vgolin. & Coſmus Philarchus. vbi Cou. & Henricus addunt, quod quamuis per Eccleſiam, aut iudicis ſententiã prohiberetur contrahi Matrimonium tempore interdicti; adhuc tamen ſi alias legitime contraheretur, validum erit. Ratio eſt, quia Matrimonium eſt contractus, contractus autem tempore interdicti ſemper legitime fieri poteſt.

43. *Quarto.* Quamuis omnes DD. in ſecundo dicto allati abſolute dicant permitti Matrimonium, ſeu poſſe Matrimonium in tempore interdicti contrahi in loco interdicto, immo etiam in Eccleſia parochiali (in hac enim fieri ſolet) ſpecialiter interdicta, vt addit Henricus ibi; Meo tamen iudicio, non ita intelligi debent, quaſi velint Matrimonium hoc interdicti tempore licite contrahi poſſe, ſed ita, vt valide contrahi poterit, ſi contrahatur; & certe ſi attentè legantur, non aliud dicere voluerunt, vt ſubtiliter, & verè animaduertit Vgolinus Tab. 5. cap. 7. §. 3. num. 1. Si quidem auctores illi omnes ſequuntur ſententiam gloſſæ in cap. Alma mater, in verbo Sacramentis, de ſent. excomm. lib. 6. Gloſſa verò non ait, licite contrahi Matrimonium tempore interdicti, ſed contractum Matrimonium tenere, ſicut etiam contractum ab excommunicato maiori excommunicatione, ca. ſignificasti, de eo qui dux. in Matrim. quam poſſuit per adult. At verò certum eſt excommunicatum non licite, ſed valide tantum contrahere, peccat enim ſic contrahens, vtendo communicatione in ſolum ſibi per excommunicationem prohibita. Sunt igitur auctores illi omnes ad ſenſum gloſſæ, quam ſequuntur, exponendi, vt ſolum velint valide contrahi poſſe tempore interdicti, non tamen licite, eſt Sylueſter etiam hac voce (licite) vtatur. Ratio, quæ me mouet, hæc eſt: quia vbi aliquid generaliter prohibetur, quod expreſſè non eſt exceptum, ſubiacet Regule prohibitionis, argum. Clement. 1. §. porro, de verb. ſignificati. At tempore interdicti prohibentur Sacramenta ministrari, & nõ excipiuntur, niſi hæc Sacramenta, videlicet, Baptiſmus, Confirmatio, Euchariftia, & penitentia, vt colligitur ex cap. ſin. verſ. Nulla, & ibi gl. in verbo, Sacramentis, de ſent. excomm. lib. 6. & c. Non eſt vobis, de ſponſal. & c. Quod ſi in te, de pen. & remiſſ. & c. Quoniam, de ſent. excomm. lib. 6. Cum ergo nullibi hoc Sacramentum Matrimonij exceptum ſit, nec confequenter permiſſum eſſe dicendum eſt; ſicut in Eccleſia id voluiſſet, vtique hoc de Sacramente Matrimonij, ſicut de alijs quatuor alijs expreſſi ſer.

44. *Quod ſi dicas,* exemptum eſſe Matrimonium in ea. Capellanus, de ferijs, vbi dicitur, *Matrimonium quocunq; tempore contrahi poſſit.* & ideo etiam tempore interdicti contrahi poteſt. *Reſpondeo* id dici, vt ait Vgol. quoad conſuetudinem, non autem quoad ius ſcriptum; vel melius dicitur, id verè eſſe, quoad validitatem Matrimonij, non autem quod licite quocunq; tempore contrahi poſſit, & maxime poſt Concilium Trident. ſeſſ. 24. de reform. matrim. cap. 1. vbi requiritur præſentia Parochi, vel alterius Sacerdotis, de Parochi. aut Ordinarij loci licentia, adeò vt licet Parochus proprie huius Sacramenti Miniſter non ſit, ſed ipſi met contrahentes: quia tamen eius præſentia omninò neceſſaria eſt, vt propterea quodammodo dici poterit hoc Sacramentum ministrare, & tempore interdicti Parochi Sacramenta ministrare prohibentur, valde probabile eſt, Sacramentum hoc licite contrahi non poſſe tempore interdicti, nec Parochum, habito vtriuſque contrahentium conſenſu, poſſe illos coniungere, dicendo, *Ego vos coniungo in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti. Amen.* pro ut Concilium fieri præſentem; præſentem ſi id faciat in habitu Sacerdotali, cum hic actus proprius ſit ordinis Sacerdotalis.

45. *Dubium* etiam eſt, An licita ſit Benedicção nuptiarum, quando vterque coniugum, vel alter tantum ſit interdictus, ſi ſit in loco non interdicto? *Reſpondeo* ex Ioanno Calder. & Hoſtienſi quos refert, ac ſequitur Tabiena, verbo in eod. tit. §. 5. Decimo tertio, ſi ambo coniuges ſint interdicti, nullo modo poſſe nuptias benedici; Ratio eſt, quia ſi perſonæ interdictæ participes eſſent officij Diuini

& benedictionis; Si verò ſponſus ſit interdictus, & ſponſa, adhuc neque benedici poſſunt nuptiæ, ſive ſponſus ſit interdictus ſpecialiter & denunciatus, ſive generaliter, quia eſt de populo interdicto denunciato; Ratio eſt: Quia cum benedicção nuptiarum fiat vtrique ſponſo, ſi ſponſus interdictus participaret de benedictione; Si verò ſponſa interdicta ſit, & non ſponſus, tunc ſi ſponſa ſit ſpecialiter interdicta, non poſſunt nuptiæ benedici, quia interdictus ſpecialiter quocunq; vadit, trahit ſecum interdictum ſuum; ſi verò ſit interdicta generaliter tanquã vna de populo, tunc adhuc diſtinguendum eſt, quia hæc Benedicção faciendã eſt ante contractum Matrimonij, per verba de præſenti, vt prædicti DD. Cald. & Hoſtienſiſtantur in aliquibus locis fieri ſolere, & ſic neque benedici poſſunt, quia mulier adhuc manet interdicta; vel faciendã eſt Benedicção poſt contractum per verba de præſenti, ſicut de iure fieri debet, vt colligitur ex cap. conſuetudini, de ſponſal. & ſic benedici poſſunt nuptiæ, quia poſt contractum Matrimonium de præſenti mulier forſitan forum, munera, & honores viri ſui, & confequenter deſinit eſſe de populo parentum ſuorum, & incipit eſſe de populo ſui mariti, ergò deſinit eſſe de populo interdicto.

47. *Dubium* aliud eſt, An in illis ſolemnitatibus, & feſtiuitatibus, de quibus in c. Alma, §. in feſtiuitatibus, & alijs, militibus ſpecialiter priuilegiatis, poſſint nuptiæ publice & ſolemniter benedici? *Reſpondeo* ex communi DD. ſententia, quantum eſt ex parte interdicti poſſe, quia Benedicção hæc non eſt Sacramentum, ſed officium Diuinum, omnia autem officia diuina publice permittuntur in prædictis feſtiuitatibus; Ceterum repugnat aliquibus ex prædictis feſtiuitatibus ex alio capite, ex eo ſcilicet quòd in illis prohibita eſt ſolemnitas nuptiarum. Hinc antiqui DD. ex quatuor feſtiuitatibus commemoratis in d. cap. Alma mater, in vna tantum licere poſſe hanc Benediccionem docuerunt, ſcilicet in Aſſumptione B. Virginis, quia in illis alijs tribus nuptiæ alio Eccleſiæ præcepto ſunt prohibite, vt ſcitius tradit Gratianus 33. queſt. 4. & habetur in cap. Capellanus, de ferijs. Sic tradunt Calderin. Hoſt. & alij reſponſi Sylueſtro, verbo interdictum §. queſtio. 2. numer. 3. verſ. Tertium. S. Anton. 3. par. tit. 27. de interdicto, cap. 4. non medium. Couar. in c. Alma mater, par. 2. §. nu. 6. verſ. Vnde decimo Freder. Conf. tit. 1. Anchar. Franc. & alij in d. Alma mater, Vgol. de cenſur. Ecol. Tab. 5. §. 10. nu. 2. poſt Concilium verò Trident. dicendum eſt, idem licere in feſtiuitate Pentecoſtes, eo quòd Concilium ſeſſ. 24. de reform. matrim. c. 10. abſtulit prohibitionem nuptiarum pro tempore Pentecoſtes; Idem etiam dicendum eſt, licere in feſto Sanctiſſimi Corporis Chriſti, vt nouiſſime omnium docuit Aphoſ. Vual. tit. de interdicto, nu. 253. & nu. 254. Et de Sacramentis hæctenus.

Quid circa ſepulturam tempore interdicti licitum, aut vetitum ſit.

Cap. VIII.

S Y M M A R I V M.

1. *Sepulturam, quinam tempore interdicti, non directè, ſed accèſſoriè tantum prohibitam eſſe, conſueuerint.*
2. *Sepultura quid proprie ſit, & quid ea prohibeatur.*
3. *Sepultura tempore cuiuſcunq; interdicti, perſonæ, vel loci interdicti prohibetur.*
4. *Sepultura laicis, in Eccleſiis, & Cemeterijs loci interdicti durante interdicto loci prohibetur.*
5. *Sepultura tempore interdicti generalis loci excommunicatis, & interdictis prohibita eſt.*
6. *Sepeliri Clerici tempore interdicti generalis loci quinam, & quo modo poſſint.*
7. *Clerici coniugati, tempore interdicti in Eccleſiis, aut Cemeterijs ſepeliri non poſſunt.*